

مکانیسم ماشه؛ تهدیدی تازه یا تکرار تجربه‌های گذشته تحریم‌ها؟

معیشت مردم در خط مقدم فشارها

یک کارشناس اقتصادی می‌گوید: تحریم‌های آمریکا به قدری گسترده است که فعال شدن مکانیزم ماشه تاثیر چندانی بر اقتصاد ایران نخواهد داشت. البته شاید این دیدگاه با واقعیت‌های اقتصادی کشور و دشواری‌های زندگی مردم همخوانی نداشته باشد، اما با توجه به تجربیات گذشته به این نتیجه خواهیم رسید که در برابر تحریم‌ها، چه از سوی آمریکا و چه در سطح بین‌المللی، باید برای عادی‌سازی زندگی مردم اقداماتی هرچند سخت انجام بگیرد.

شرح در صفحه ۱

شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۴
۲۷ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
۲۰ سپتامبر ۲۰۲۵
سال بیست‌ونیم
شماره ۶۰۰۳
۱۲ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

معدلاتی که تغییر کرد
امضای توافق دفاع مشترک
عریستان سعودی و پاکستان
صفحه ۱

سرمقاله

محمدعلی وکیلی

پایان رسمی برجام!

پس از جنگ دوازده‌روزه از طریق این قلم نوشتیم در جنگ دوازده‌روزه با مدل اسرائیل «نظامی، امنیتی، اجتماعی» با ایران برخورد شد و این مدل بر آمریکا دیکته شد و نوشتیم گمانم اینکه زین پس بناسط با مدل آمریکا «اجتماعی، امنیتی، نظامی» با ایران برخورد شود.

به‌عبارتی تمرکز آمریکا بر فشار حداکثری از طریق فعال‌سازی مکانیسم ماشه و تشدید فشارهای قومیتی به‌منظور فراهم‌آوردن فروپاشی اجتماعی و در نهایت چکش آخر را دنبال می‌کنند.

در نتیجه واضح بود که امکان توقف اسنپ‌بک وجود ندارد.

اکنون با زیاده‌خواهی غرب تنها پنجره تعامل ایران با غرب در حال بسته‌شدن است.

برجام یک توافق‌نامه حقوقی ناظر بر حقوق هسته‌ای نبود بلکه نوعی راهبرد در سیاست خارجی ایران به‌حساب می‌آمد.

در حقیقت برجام ژئوپلیتیک روابط بین‌الملل را نشان می‌داد.

فعال‌سازی ماشه به‌معنای پایان رسمی برجام خواهد بود؛ توافقی که با هدف کاهش تنش‌های هسته‌ای و بازگشت ایران به جامعه جهانی شکل گرفت. با بازگشت تحریم‌های چندجانبه، ایران بار دیگر در موقعیت خاص قرار می‌گیرد و فضای تعامل با غرب به‌شدت محدود و ایران از غرب دورتر می‌شود. این وضعیت می‌تواند موجب تقویت گفتمان تقابل‌گرایانه در داخل و تضعیف جریان‌های معتقد به دیپلماسی و تقویت جبهه شرق‌گرایان شود.

ادامه در صفحه ۲

شورای امنیت سازمان ملل رای به عدم تمدید معافیت‌های ایران از تحریم‌های بین‌المللی داد

فرصت کوتاه دیپلماسی

صفحه ۱۱

سفیر و نماینده دائم ایران نزد سازمان ملل:

ایران در برابر اجبار تسلیم نخواهد شد

می‌توانند ناگهان خود را به عنوان پاسداران پابندی معرفی کنند. این به حقوقی است و نه قانون؛ بلکه فرصت‌طلبی‌ای است که در پوشش قانونی‌بودن پنهان شده است. اقدامات چیرانی ایران نه نسنجیده بودند و نه یکجانبه. این اقدامات حساب‌شده، شفاف و کاملاً منطبق با حقوق ما ذیل برجام بودند. تحریف این اقدامات قانونی به عنوان دستاویزی برای فعال‌سازی مکانیزم بازگشت خودکار تحریم‌ها، پاداش‌دادن به ناقضان و مجازات پابندان است؛ وارونگی معوج عدالت که خود شورا را تضعیف می‌کند.

آقای رئیس، این فاجعه در بستر تجاوز آشکار رخ می‌دهد. تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان ایران نه به صورت مخفیانه، بلکه آشکارا، توسط اسرائیل به عنوان یک رژیم یاعی، و آمریکا به عنوان امین معاهده عدم اشاعه، مورد حمله قرار گرفته‌اند. تأسیساتی که تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بودند، در نقض همه‌اصول حقوق بین‌الملل و بنیان‌های رژیم خود قصور ورزید، در حالی که پشت وعده‌های توخالی پنهان شدند و به طور خاموش از رهنمودها و دستورات واشنگتن پیروی کردند. اکنون، در نمایشی آشکار از ریاکاری، ادعا می‌کنند که ایران باید به سبب اقداماتی مجازات شود که ما تنها پس از سال‌ها تحمل نقض‌های آنان اتخاذ نمودیم.

آقای رئیس، ما به طور قاطع اخطار تروئیکا مورخ ۲۸ اوت ۲۰۲۵ را رد می‌کنیم، این اخطار از نظر آیین کاری بی‌اعتبار، از لحاظ سیاسی مغرضانه، و از حیث حقوقی باطل است. تروئیکا با دور زدن سازوکار حل‌فصل اختلافات برجام، همان چارچوبی را از هم گسیختند که مدعی دفاع از آن هستند.

بدتر آنکه، طرف‌هایی که مدت‌ها در نقض اساسی بوده‌اند،

و اعتبار خود شورای امنیت محسوب می‌شود. برجام سازمان ملل متحد دشوار و حاصل بیش از یک دهه مذاکرات بودند. این دو، تمامی گزرنایی‌ها درباره برنامه هسته‌ای ایران را برطرف کردند و ماهیت صرفاً صلح‌آمیز آن را تأیید نمودند. ایران توافقی را به طور کامل و خود قصور ورزید، در حالی که کشور دیگری هرگز خود را به چنین راستی‌آزمایی‌های سخت‌گیرانه و مداخله‌گرانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نسپرد است. ما به عهد خود وفا کردیم. ایالات متحده آمریکا، تروئیکا و اتحادیه اروپا چنین نکردند.

این ایالات متحده آمریکا بود که در سال ۲۰۱۸ به صورت یکجانبه توافقی را پاره کرد و تحریم‌ها را در چالشی آشکار علیه این شورا بازاعمال نمود. این تروئیکا بود که در انجام تعهدات خود قصور ورزید، در حالی که پشت وعده‌های توخالی پنهان شدند و به طور خاموش از رهنمودها و دستورات واشنگتن پیروی کردند. اکنون، در نمایشی آشکار از ریاکاری، ادعا می‌کنند که ایران باید به سبب اقداماتی مجازات شود که ما تنها پس از سال‌ها تحمل نقض‌های آنان اتخاذ نمودیم.

آقای رئیس، ما به طور قاطع اخطار تروئیکا مورخ ۲۸ اوت ۲۰۲۵ را رد می‌کنیم، این اخطار از نظر آیین کاری بی‌اعتبار، از لحاظ سیاسی مغرضانه، و از حیث حقوقی باطل است. تروئیکا با دور زدن سازوکار حل‌فصل اختلافات برجام، همان چارچوبی را از هم گسیختند که مدعی دفاع از آن هستند. بدتر آنکه، طرف‌هایی که مدت‌ها در نقض اساسی بوده‌اند،

سفیر و نماینده دائم ایران نزد سازمان ملل، در نشست شورای امنیت سازمان ملل متحد گفت: هیچ تردیدی نباید وجود داشته باشد که ایران در دفاع از حاکمیت خود، حقوق خود و ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای خود استوار خواهد ماند و در برابر اجبار تسلیم نخواهد شد.

به گزارش ایسنا، امیرسعید ابروانی در سخنرانی خود در شورای امنیت مراتب قدردانی عمیق خود را از آن دسته از اعضای شورا از جمله الجزایر، پاکستان، چین و فدراسیون روسیه که سیاست‌های اجبار را رد کرده و اصول دیپلماسی، عدالت و قانون را پاس داشته‌اند را ابراز داشت.

وی افزود: رأی این کشورها در روز جاری، تعهد واقعی به دیپلماسی را نشان داد. موضع آنان امروز پیامی روشن را مخابره می‌کند: منازعات باید از طریق گفت‌وگو حل و فصل شوند، نه با ابزارهای خام فشار و ارباب. آنان انتخاب کرده‌اند که در سمت درست تاریخ بایستند.

متن اظهارات نماینده کشورمان در سازمان ملل به شرح زیر است:

آقای رئیس، موضع ایران روشن و ثابت است: قطعنامه ۲۲۳۱ باید دقیقاً مطابق آنچه توافق شده اجرا گردد. زمان‌بندی‌های آن توصیه یا پیشنهاد نیستند؛ بلکه تعهدات الزام‌آوری هستند که با دشواری مورد مذاکره قرار گرفته و به اتفاق آرا توسط این شورا تأیید شده‌اند. هرگونه تلاش از سوی سه کشور اروپایی برای بازاعمال تحریم‌هایی که پیش‌تر لغو شده‌اند، نه تنها بی‌اساس است بلکه حمله‌ای مستقیم علیه حقوق بین‌الملل

اخبار

عراقچی به گروسی:

ایران اقدامات سیاسی و فشار غیرمنصفانه را نمی‌پذیرد

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و وزیر خارجه ایران آخرین وضعیت توافق قاهره، موضوع اسنپ‌بک و قطعنامه تداوم لغو تحریم‌ها در شورای امنیت سازمان ملل متحد را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

به گزارش ایسنا، «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز جمعه با «سید عباس عراقچی» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، به‌صورت تلفنی گفت‌وگو کرد.

طرفین در این مکالمه آخرین وضعیت توافق ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، موضوع اسنپ‌بک و قطعنامه تداوم لغو تحریم‌ها در شورای امنیت سازمان ملل متحد را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

وزیر امور خارجه ایران از تسلط فضای سیاسی بر نشست شورای حکام آژانس انتقاد کرد و تأکید نمود که همکاری ایران با آژانس کاملاً فنی و در چارچوب مقررات بین‌المللی است.

عراقچی همچنین خاطرنشان ساخت که ایران به عنوان کشوری مسئولیت‌پذیر، همواره مسیر دیپلماسی و همکاری فنی را برای حل مسائل مربوط به برنامه هسته‌ای خود دنبال کرده است و هرگونه اقدام سیاسی و فشار غیرمنصفانه را که می‌تواند به تشدید تنش‌ها منجر شود، نمی‌پذیرد.

توافق با آژانس؛ آیا مانع فعال شدن «مکانیزم ماشه» می‌شود؟

یک عضو هیات رئیسه مجلس دهم، تأکید کرد: یکی از شروط ایران در توافق جدید با آژانس بین المللی انرژی اتمی، عقب نشینی تروئیکای اروپایی از فعال سازی مکانیزم ماشه است، اما اگر اروپایی ها در این مسیر گام بردارند راه برای خروج ایران از توافق باز است.

غلامرضا کاتب در گفت وگو با ایسنا، با اشاره به توافق جدید ایران با آژانس بین المللی انرژی اتمی، بیان کرد:باتوجه به توضیحاتی که وزیر امورخارجه ارائه کرده است، یکی از شروط توافق جدید ایران با آژانس این است که تروئیکای اروپایی از فعال سازی مکانیزم ماشه عقب نشینی کنند. فلذا می توان گفت این توافق به نفع جمهوری اسلامی ایران است. این توافق کمک می کند تا تحریم هایی جدیدی علیه ایران اعمال نشود.

اگر اروپایی ها اقدامی علیه ایران انجام دهند توافق با آژانس لغو خواهد شد

وی در ادامه اظهار کرد: از طرف دیگر اگر تروئیکای اروپایی بازم در مسیر فعال سازی مکانیزم ماشه گام بردارند، این حق برای ایران دیده شده است که توافق جدید را لغو کند. اگر کشورهای اروپایی به تعهدات خود عمل کنند، تقاهم با آژانس به قوت خود باقی خواهد ماند، اما اگر آنها بخواهند اقدامی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دهند، ایران نیز از توافق با آژانس لغو خواهد شد. بنابراین می توان گفت که توافق ایران با آژانس، ضرری را متوجه ما نخواهد کرد.

بار دیگر به دنیا ثابت کرد که اهل مذاکره است

نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: از طرف دیگر بار دیگر اذهان عمومی دنیا دید که جمهوری اسلامی ایران اهل مذاکره است. این آمریکا و اسرائیل بودند که در حین مذاکرات به ایران حمله کردند. جمهوری اسلامی ایران همواره بر اساس منطق و اصول گام برداشته است. امروز نیز آنها بخواهند اقدامی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دهند، ایران نیز از توافق با آژانس لغو خواهد شد. بنابراین می توان گفت که توافق ایران با آژانس، ضرری را متوجه ما نخواهد کرد.

بار دیگر به دنیا ثابت کرد که اهل مذاکره است

نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی، تصریح کرد: از طرف دیگر بار دیگر اذهان عمومی دنیا دید که جمهوری اسلامی ایران اهل مذاکره است. این آمریکا و اسرائیل بودند که در حین مذاکرات به ایران حمله کردند. جمهوری اسلامی ایران همواره بر اساس منطق و اصول گام برداشته است. امروز نیز آنها بخواهند اقدامی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دهند، ایران نیز از توافق با آژانس لغو خواهد شد. بنابراین می توان گفت که توافق ایران با آژانس می تواند بر روی مذاکرات پیرامون مسئله هسته ای کشور نیز تاثیر گذار باشد.

ارسال کرده و تمایل خود را برای از سرگیری مذاکرات با آمریکا ابراز کرده است. سه کشور اروپایی (بریتانیا، فرانسه و آلمان) باید این ابتکار مثبت را بی‌طرفانه ببینند و فوراً اطلاعیه‌های خود را برای بازگرداندن تحریم‌ها علیه ایران پس بگیرند.»

رأی امروز مانع دیپلماسی نیست!

«دوروتی شیا» نماینده آمریکا نیز با این اقدام شورای امنیت، مدعی شد که «رأی منفی آمریکا به قطعنامه شورای امنیت درباره ایران، مانعی برای دیپلماسی واقعی نیست.»

نماینده آمریکا با این حال، مدعی شد: «ایران شرایط لازم برای تمدید تعلیق تحریم‌ها را گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مورد تأکید قرار گرفته، بحرانی فشار وارد شود تا به مسیر صلح بازگردد.»

شیا مدعی شد: «آمریکا دائماً آمده است تا به‌طور مستقیم وارد گفت‌وگو شود؛ یا پیش از فعال شدن مکانیسم ماشه یا بعد از آن. در تاریخ ۲۸ سپتامبر تمامی تحریم‌ها علیه ایران بازخواهد گشت.»

نماینده انگلیس در شورای امنیت مدعی شد که «ما چشم‌اندازی برای دستیابی سریع به راه‌حل دیپلماتیک با ایران نمی‌بینیم.»

نماینده فرانسه در سازمان ملل هم گفت: «برای فرانسه شرایط امروز دیگر همان شرایطی نیست که در سال ۲۰۱۵ هنگام تصویب تدابیر شورای امنیت درباره ایران وجود داشت.»

وی افزود: «از سال ۲۰۱۹، ایران تصمیم گرفته است فعالیت‌هایش را در ارتباط با برجام گسترش دهد و در برنامه هسته‌ای خود گام‌های تازه‌ای بردارد. این وضعیت، که بارها در گزارش‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مورد تأکید قرار گرفته، بحرانی را در ارتباط با تدابیر مصوب شورای امنیت در سال ۲۰۱۵ ایجاد کرده است.»

نماینده پاکستان گفت که «باید به دیپلماسی فرصت داد و دیپلماسی و ارباب نباید با هم همراه شوند.»